

TOIMINTASUUNNITELMA 2023

Hyväksytty liiton syysvuosikokouksessa 6.11.2022

1 JOHDANTO

Maan ystävät ry (jäljempänä MY tai liitto) on vuonna 1996 perustettu kansalaisjärjestö, joka tarjoaa ihmisille mahdollisuuden toimia ekologisesti kestävä, oikeudenmukaisen ja demokraattisen maailman puolesta. MY on yhteiskunnallinen ympäristöjärjestö, joka etsii syitä seurausten takana ja pyrkii ratkomaan ongelmia niiden juurilla.

MY on osa kansainvälistä Friends of the Earth International (FoEI) -verkostoa, johon kuuluu kansalaisyhteiskunnan ryhmiä 73 maasta ja kaikista maanosista. MY:n toiminta on paikallista, valtakunnallista ja kansainvälistä.

MY on uskonnollisesti ja puoluepoliittisesti sitoutumaton. MY toimii avoimesti ja ehdottoman väkivallattomasti ja huomioi kaikkien elävien olentojen oikeudet. Liiton kantava voima on vapaaehtoisten omaehtoinen toiminta. MY:llä on valtakunnallisia teema- ja toimintaryhmiä sekä paikallisryhmiä eri paikkakunnilla. Lisäksi liitossa toteutetaan kampanjoita ja hankkeita. Toimintamuodot ulottuvat ruohonjuuritasolta kansainväliseen poliittiseen vaikuttamiseen. Toimintaa toteutetaan myös yhteistyössä muiden järjestöjen ja ryhmien kanssa.

Vaikuttamiskeinoina ovat liiton sääntöjen perusteella esimerkiksi tempaukset, teemapäivät, keskustelutilaisuudet, mielenosoitukset, kannanotot, päättäjien tapaaminen, kansalais-tottelemattomuus, katuteatteri, performanssit, ostoboikotit, sekä viestintä ja tiedottaminen.

MY:n toiminta on kohdennettu kaikille ikäluokille. Liiton toiminnassa on mukana monen ikäisiä vapaaehtoisia ja sukupolvien välinen yhteistoiminta on rikkaus.

MY rakentaa aktiivista kansalaisyhteiskuntaa ja kannustaa ihmisiä aktiiviseen kansalaisuuteen. Toiminnassaan MY toteuttaa tasa-arvoisuutta ja välttää hierarkioita. MY suhtautuu myönteisesti sellaiseen ihmisten omaehtoiseen, rauhanomaiseen ja avoimeen kansalaistoimintaan ja -tottelemattomuuteen, joka tukee MY:n kannattamia asioita ja arvoja. Toimintatavoissa ja toiminnan tavoitteissa huomioidaan läpileikkaavan feminismin sekä turvallisemman tilan periaatteet.

2 PAIKALLISTOIMINTA

Maan ystävät tehostaa yhteistyötään paikallisryhmiensä kanssa ja tukee näiden toimintaa uuden toiminnan kehittämisessä.

2.1 Tampere

Tampereen Maan ystävät ry (Mytty) jatkaa toimintaansa aiemmin valitsemissa teemojen parissa. Näitä ovat kaupunkiluonnon puolustamiseen ja kehittämiseen tähtäävä toiminta, kaivoskriittinen toiminta, lähidemokratian edistäminen, kestävän energiantuotannon vaatiminen, sekä solidaarisuustoiminta. Mytty jatkaa talouden toisinajattelun pohdintaa ja puhetilaisuuksien järjestämistä.

Mytty tukee vapaamuotoisia liikkeitä, kuten Suomenifesti ja Pelastetaan sademetsät. Mytty toimii aktiivisesti kahdessa paikallisessa tapahtumassa, Tampereen sosiaalifoorumissa (TSF), jossa Mytty on ollut avaintoimijana vuodesta 2006, ja Mahdollisuuksien torilla nostaten esiin edellä mainittuja teemoja.

Mytty kampanjoi tasa-arvoisen, vapaan ja epäkaupallisen tilan puolesta.

Mytty jatkaa vuonna 2013 aloitettua Pirkanmaan kaivoshankkeiden seurantaan, herättää aiheesta keskustelua ja pyrkii vaikuttamaan mm. viranomaisiin kaivosten ympäristöhaittojen estämiseksi. Mytty seuraa ja kommentoi Pirkanmaan alueen erikokoisia infrastruktuurihankkeita ja erityisesti niiden ympäristövaikutusten arviointia. Mytty järjestää matalan kynnyksen toimintaa tai tapahtumia edistääkseen uusien jäsenten tutustumista toimintaan.

Mytтын toimistotila sijaitsee Suomen Rauhanpuolustajat ry:n Pirkanmaan piirijärjestön toimistolla. Mytty tekee yhteistyötä mm. Maattomien ystävät ry:n, Greenpeacen ja Amnestyn Tampereen osastojen, Pispalan nykytaiteen keskuksen ja Suomen Rauhanpuolustajain Pirkanmaan piirijärjestön kanssa.

Mytty on mukana paikallisessa vapaakauppasopimus kriittisessä toiminnassa ja siirtolaisten avustusverkostoissa.

Mytty osallistuu tapahtumien suunnitteluun ja järjestää niissä ohjelmaa yhdessä muiden järjestöjen kanssa. Vuonna 2023 MYTTY pyrkii saamaan lisää jäseniä. Esimerkiksi kaikki paikalliset ympäristö- ja ilmastoaiheiset tapahtumat ja järjestöyhteistyöt olisivat hyviä paikkoja jäsenhankintaan. Alkuvuodesta voitaisiin järjestää jokin uusien jäsenten illanvietto.

2.2 Helsinki

Helsingin seudun Maan ystävät (Myhki) sekä Helsingin yliopiston Maan ystävät (Hymy) jatkavat toimintaansa liikenteen, talouden, ruoan sekä muiden yhteiskunnallisten ja ympäristöteemojen parissa sekä suomeksi että englanniksi. Helsingin ympäristöpoliittisiin kysymyksiin pyritään reagoimaan resurssit huomioon ottaen. Lisäksi myös vuonna 2021 alkanut pölyttäjäteemainen toiminta jatkuu vuonna 2023. Myhki järjestää myös erilaisia retkiä, kuten sieniretkiä ja vierailuja luomutiloille, osallistujien kiinnostuksen mukaan. Omalla kaupunkiviljelytoiminnallaan Myhki tuo konkreettisesti esiin kestävän ruoantuotannon mahdollisuuksia kaupungissa. Myhki myös osallistuu mielenosoitukseen Helsingissä ja esittelee toimintaansa erilaisilla festivaaleilla. Hymy osallistuu Helsingin yliopiston ylioppilaskunnan Ulrika-järjestötilan ylläpitoon ja yhteiseloon. Toimintaa tehdään hyvässä yhteistyössä MY:n muiden ryhmien sekä muiden järjestöjen ja liikkeiden kanssa. Lisäksi MY:n hallitusta tuetaan resurssien mukaan muun muassa osallistumalla väentapaamisten järjestelyihin. Vuonna 2023 ilmasto-oikeudenmukaisuus-toimintaryhmä jatkaa toimintaansa osana Myhkiä ja Hymyä.

2.3 Porvoo

Porvoon seudun Maan ystävät järjestää vuonna 2023 ainakin keväällä paneelitalaisuuden eläinteollisuudesta ja kesällä kohtuusajatteluteemaisen piknik-tapaamisen. Ryhmä tekee lisäksi aktiivisesti jäsenhankintaa ja järjestää virkistystoimintaa.

3 TEEMAT JA TOIMINTA

Maan ystävien toiminta on perinteisesti jakautunut erilaisten toimintaryhmien kautta tapahtuvaksi. MY on kuitenkin avoin uusille, jäykkiä ryhmärakenteita leikkaaville toimintoille ja toimintatavoille. MY rohkaisee jäseniään toimimaan ja antaa tilaa uusille aloitteille ja toimintatavoille, ja pyrkii tukemaan niitä myös taloudellisesti. Paheneva ympäristökriisi ja muuttuva yhteiskunnallinen toimintakenttä vaativat dynaamisuutta ja joustavuutta sekä uusien järjestäytymisen tapojen kehittämistä.

3.1 Ilmastokampanjat

Ilmastokampanja toteuttaa aktiivisesti yhtä kampanjaa: Hiilivapaa Suomi. Hiilivapaan Suomi -kampanjan tavoitteena on, että suuripäästöisimmät suomalaisyritykset muuttavat toimintaansa vastaamaan Pariisin ilmastopöytäkirjan mukaista 1,5 asteen polkua. Lisäksi ilmastokampanja seuraa ilmastopolitiikkaa ja vaikuttaa siihen usean järjestön yhteisen ilmastokoordinaatioryhmän kautta.

Ilmastokampanja on yhteydessä Euroopan (FoEE) ilmastotoimintaan tarvittaessa.

Ilmastokampanja tarjoaa myös lentomaksupalvelua. Vaikka MY suhtautuukin kielteisesti lentämiseen, välttämättömien lentojen lippujen hinnasta voi maksaa haluamansa osuuden (suositus 10 % lipun hinnasta) lentomaksua. Lentomaksun kautta kerätyt varat käytetään pitkäjänteisten ilmastomuutosta torjuvien hankkeiden tukemiseen kehitysmaissa sekä

ilmastopoliittiseen vaikuttamiseen ja kampanjointiin Suomessa. Lentomaksu ei siis ole kompensatiopalvelu, vaan tapa tukea ilmastotyötä.

3.1.1 Hiilivapaa Suomi-kampanja

Kampanja tekee yritysvaikuttamista ja toimii yritysmaailman vahtikoirana, jotta suuripäästöisimmät suomalaiset yritykset saadaan Pariisin ilmastopöytäkirjan mukaiselle 1,5 asteen polulle. Vuodesta 2019 lähtien kampanjan kohteena on ollut Fortum ja sen tytäryhtiö Uniper. Uniperin ajaututtua likviditeettikriisiin keväällä ja kesällä 2022 Saksan valtio päätti kansallistaa yhtiön. Samaan aikaan Fortum on lupautunut vetäytymään Venäjältä vuoden 2022 loppuun mennessä. Näistä toimista johtuen Fortum ei ole enää Euroopan mittakaavassa suuri fossiilisen energian tuottaja vuonna 2023 eikä Hiilivapaa Suomi -kampanjalle strategisesti järkevä kohde.

Tällä hetkellä kampanja etsii uutta suuntaa. Kampanjan tavoitteena on turvata rahoitus ensi vuodelle ja tällä hetkellä käynnissä on rahoitushaku ensi vuodelle. Rahoitusta haetaan yhdelle kolmesta mahdollisesta kampanjakokonaisuudesta, jotka ovat jatkumoa kampanjan aikaisemmille tavoitteille ja toimintamuodoille. Mahdollisia uusia suuntauksia ovat finanssivaikuttaminen, vaikuttaminen yritysten investointeihin uusiutuvaan energiaan tai vaikuttaminen suuryritysten päästöihin.

Kampanja jatkaa yhteistyötä suomalaisten ja kansainvälisten ympäristöjärjestöjen sekä Europe Beyond Coal-verkoston kanssa. Kampanja käyttää monipuolisesti erilaisia keinoja, kuten ruohonjuuritason mobilisointia, mediavaikuttamista ja vaikuttamistyötä päättäjiin sekä sijoittajiin.

Kampanja järjestää myös loppuvuodesta 2022 mediakoulutuksen suomalaisille toimittajille suuryritysten ja -sijoittajien ilmastotoimien arvioinnista. Mediakoulutustoimintaa suunnitellaan myös tulevalle vuodelle ja sen yhteyteen suunnitellaan uusia kokonaisuuksia.

3.1.2 Lentoverokampanja

Lentoverokampanja jatkaa vuonna 2023 lentovero.fi-sivuston ylläpitoa. Sivustolla ja kampanjan some-kanavissa julkaistaan ajankohtaista tietoa lentoverosta ja lentämisen ilmastovaikutuksista.

3.2 Pelastetaan Amazonin sademetsät -kampanja

Amazonaksen alueen suojelua edistetään sosiaalisen median keinoin ja osallistutaan kansainvälisten Maan ystävien kampanjoihin. Tavoitteena levittää tietoa Amazonaksen alueen suojelusta, esimerkiksi miten suomalainen voi kulutusvalinnoillaan vaikuttaa sademetsien säilymiseen. Kampanjan tekee yhteistyötä Amazonaksen alueen asiantuntijoiden kanssa, kampanjan kauden tavoitteena on verkostoitua paremmin Amazonaksen suojelua ajavien tahojen kanssa ja päästä näin konkreettisiin toimiin mukaan, esimerkiksi tempaukset tai mielenosoitukset. Kampanja hakee yhteistyömahdollisuuksia muiden toimijoiden kuten Greenpeacen Amazonin suojelun kanssa.

3.3 Ilmasto-oikeudenmukaisuustoiminta

Vuonna 2021 perustettu ilmasto-oikeudenmukaisuusryhmä jatkaa toimintaansa vuonna 2023. Ryhmässä järjestetään työpajoja, koulutuksia ja osallistutaan mielenosoituksiin. Ryhmässä yhteistyö muiden ryhmien kanssa korostuu. Erityisesti Elokapinen antirasismi -työryhmä on tärkeä yhteistyökumppani.

3.4 Ydinvoimatoiminta

Ydinvoimatoiminta järjestää vuonna 2023 yhdessä muiden järjestöjen kanssa keskustelutilaisuuden ydinvoimasta. Tilaisuuteen kutsutaan mukaan vieraita myös ainakin Virosta.

3.5 Kaivostoiminta

Kaivosryhmässä päivitetään Kaapelinkulman kulta -valokuvanäyttelyn tekstit ja siitä toteutetaan verkkonäyttely. Kaivosryhmä jatkaa kaivosbuumin seuraamista ja yhteistyötä muun kaivoskriittisen liikehdinnän kanssa mahdollisuuksiensa mukaan. Ryhmä tiedottaa kanavillaan ajankohtaisista kansalaisaloitteista, vetoamuksista ja tapahtumista.

3.6 Alkuperäiskansat ja yhteys maahan ja metsään

Ryhmä jatkaa työtään alkuperäiskansojen ja maata ja metsää koskevien yhteisöllisten oikeuksien edistämiseksi. Se kohdistaa huomiota biodiversiteetin ylläpitämistä ja vahvistamista koskeviin kansallisiin ja kansainvälisiin tavoitteenasetteluihin ja sitoumuksiin, myös YK:n biodiversiteetti-viitekehityksen suhteen.

Ryhmä pyrkii kehittämään näihin liittyen Maan ja yhteisöjen suhdetta koskevista oikeuksista nousevaa uudenlaista Maan elämän suojelun ja puolustamisen käsitettä tai konseptia, jossa voimakkaimmiksi oikeuksiksi kunkin alueen käyttämiseen tulee tehdä niin, että turvataan yhteisöjen oikeudet elää alueillaan sellaisin tavoin, jotka sallivat alueen elämän omintakeisen monimuotoisuuden elpyä ja jatkua niin, etteivät syrjäytä sitä, vaan elävät siitä sitä elävöittäen.

Tällaisia oikeuksia voidaan edistää myös ajamalla biodiversiteettikäytävien ja -rihmastojen muodostamista luonnon- ym. suojelualueiden puskurivyöhykkeiksi ja niiden välisiksi käytäviksi eräänlaisina ”elonkehää elvyttävänä elämänsuojeluvyöhykkeinä”, jotka vahvistaisivat hiiltä maaperään sitovaa omavaraistumista ja heikentäisivät myös rahataloudellista riippuvuutta ja ylikulutusta. Näin pyritään edistämään myös Maan oikeuksia sellaisiin yhteisöllisiin toimeentulon ja terveydenhoidon tapoihin, jotka tukeutuvat elinympäristön monimuotoisuuteen ja sen vahvistamiseen.

Ryhmän jäsenet osallistuvat tällaisia oikeuksia edistäviin hankkeisiin sekä alkuperäiskulttuurien, ekoyhteisöjen, tutkijoiden ja kansanliikkeiden välisen yhteistyön, dialogin ja tiedotustyön kehittämiseen. Toimintaan sisältyy tiedotteiden ja vetoamusten tekoa sekä webinaarien ja yleisö- ja keskustelutilaisuuksien järjestämistä eri paikkakunnilla, mahdollisesti myös alkuperäiskansaedustajien Suomen vierailujen yhteydessä ja pyrkimystä oppia

kestävämpää, vähemmän kuluttavaa elämää alkuperäiskansayhteisöiltä.

Ryhmä pyrkii vaikuttamaan myös alkuperäiskansojen yhteisöoikeuksien huomioimiseen YK:n neuvotteluissa sitovista ihmisoikeusvelvoitteista yhtiöille, EU:n lainsäädännössä sekä vaatimaan TSS-komitean Suomelle antamien suositusten toteuttamista myös alkuperäiskansojen osalta. Maan, sen elämän ja sitä elävien yhteisöjen oikeudet maiden, metsien ja vesien elämän kestävään monimuotoisuuteen tulee tehdä täytäntöönpanoltaan kaupallisia oikeuksia voimakkaammiksi.

3.7 Ruokatoiminta

Ruokatoiminnan tavoitteena on yleistajuistaa kestävämmän ruokakulttuurin merkitystä kotitalouksien ja yhteiskunnan päästöjen vähentämisessä sekä tarjota tähän mahdollisuuksia. Ruokatoiminta tukee järjestämillään tapahtumilla ja muulla toiminnallaan vegaanisen kasvisruoan edistämistä sekä ekologisesti, sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävää paikallista ruoantuotantoa. Vuonna 2023 ruokatoiminta keskittyy kaupunkiviljelyyn.

Jatkamme kaupunkiviljelyä Suursuon palstaviljelijät ry:ltä vuokratulla palstalla. Tavoitteena on kehittää viljelytoimintaa panostamalla entistä enemmän toiminnan organisointiin sekä kerryttämällä osaamista esimerkiksi työpajojen avulla. Alkuvuodesta suunnittelemme kesän viljelytoimintaa ja kevään aikana järjestettäviä tapahtumia. Keväällä esikasvatamme myöhemmin Suursuon palstalle istutettavia taimia. Keväällä ja kesällä viljelemme Suursuolla ja pidämme siellä kaikille kiinnostuneille avoimia talkoita sekä mahdollisia työpajoja. Loppukesästä ja syksyllä keräämme satoa ja valmistelemme palstaa talvikuntoon. Toimintaa tehdään yhteistyössä Helsingin seudun ja yliopiston Maan ystävien kanssa. Jatkamme yhteistyötä Maan ystävien pölyttäjätöiminnan kanssa kaupunkiviljelyyn liittyen.

Ruokatoiminta on kaikille avointa, ja uusien aktiivien sekä muiden yhteistyötoimijoiden mukaantuloon helpottamiseksi toimitaan myös tulevana vuonna 2023.

3.8 Maa- ja metsätoiminta

Ryhmän tavoite on toimia oikeudenmukaisen ja luontokatoa estävän maankäytön puolesta. Toimintavuonna ryhmä jatkaa aktiiviisuuttaan kotimaisen metsäluonnon suojelemiseksi yhteistyössä muiden järjestö- ja kansalaistoimijoiden kanssa. Ryhmä kommunikoi niiden verkostojen kanssa, jotka seuraavat teollisen maatalouden, kaivostoiminnan ja sellu- ja puuplantaasiyriyten toimia, tarkoituksena nostaa esiin maa- tai ihmisoikeusrikkomuksia ja saattaa yhtiöitä vastuuseen ympäristör rikoksista. Ryhmä kannattaa ja kampanjoi YK:ssa neuvoteltavan sopimuksen puolesta, joka takaisi sitovat ihmisoikeusvelvoitteet yhtiöille. Yhteistyötahona ja tiedonlähteenä toimii kansainväliset Maan ystävät ja Euroopan Maan ystävät. Tehdään yhteistyötä ja tuetaan Amazon-kampanjaa.

3.9 Taloudellinen oikeudenmukaisuus

Taloudellisen oikeudenmukaisuuden toimintaryhmä jatkaa vapaakauppasopimusten ja suomalaisten yhtiöiden sekä EU:n globaalien toimien ihmisoikeus- ja ympäristövaikutusten, Suomen ja EU:n yhtiövastuulainsäädännön sekä YK:n yrityksiä sitovan

ihmisoikeussopimuksen kehityksen kriittistä seuranta ja tuottaa niitä koskevia kannanottoja ja vetoamuksia mm. kansainväliseen keskusteluun ja YK:n elimille. Toimintaryhmä tarkastelee lisäksi vapaakauppasopimusten sanktiosäädöksiä sekä niiden täytäntöönpanojen vaikutuksia matalan tulotason yhteiskuntaluokkiin.

Ryhmä seuraa Suomen TSS (taloudelliset, sosiaaliset ja sivistykselliset oikeudet) ym.-sopimusvelvoitteiden käsittelyä yhtiöiden ja globaalitalouden osalta YK:n TSS- ym. komiteoissa, sekä TSS-komitean Suomelta vaatimien toimenpiteiden täytäntöönpanoa mm. myöskin UPM:n suhteen. Se seuraa myös EU-velvoitteiden ongelmallista vaikutusta EU:n jäsenmaiden kykyyn ja valmiuteen noudattaa TSS- ym. YK-pohjaisia ihmisoikeuksia ja ympäristöä koskevia kansainvälisiä YK-velvoitteitaan globaalitalouden toiminnan suhteen ja pyrkii edistämään mahdollisuuksia kansainväliseen yhteistyöhön tämän suhteen. MY:llä on myös edustus Fingon koordinoimassa järjestöjen yhteisessä Reilun siirtymän työryhmässä. Ryhmä myös seuraa ja tukee kohtuusliikkeen toimintaa Suomessa ja maailmalla.

3.10 Ilmastokestävä kasvisruoka -kampanja

Maan ystävien ja Vegaanihaasteen yhteiskampanjaksi Helsingin yliopiston Ilmastokestävyys keittiössä – ruokakulttuurin murroksen arkiset mahdollisuudet hankkeelta siirtynyt Ilmastokestävä kasvisruoka -kampanja jatkaa vuonna 2023 työtään ilmastokestävien ja vegaanisten lounasvaihtoehtojen lisäämiseksi. Vuonna 2023 kampanja kehittää ruokapalveluille, joukkoruokailun asiakkaille ja päättäjille tarjoamia käytännön työkaluja, millä pyritään helpottamaan ilmastokestävien kasvisruokien saatavuuden edistämistä. Kampanjassa julkaistujen nettisivujen teknisiä päivityksiä jatketaan. 30 ilmastokestävää ja vegaanista reseptiä sisältävään reseptipankkiin lisätään reseptivälilehdille laskuri, jonka avulla voi muuttaa annoskokoja. Reseptit ja keskeisimmät kampanjasivut käännetään ruotsiksi ja englanniksi.

Tammikuussa kampanja jälleen kannustaa yhdessä Vegaanihaasteen kanssa haasteen vastaanottaneita ottamaan yhteyttä omiin ruokapalveluihinsa ja pyytämään, että ruokapalvelut ryhtyvät tarjoamaan vegaanisen ja ilmastokestävän lounasvaihtoehdon asiakkailleen joka päivä. Kampanja lisää viestintäänsä sosiaalisen median kanavillaan ja järjestää tapahtumia ja työpajoja, joiden kautta on helppo päästä mukaan kampanjan toimintaan. Keväällä 2023 kampanja järjestää seminaarin, jossa käsitellään ruokapalveluiden roolia ilmastokestävämmän ruokakulttuurin rakentajana. Kampanja ottaa aktiivisesti yhteyttä ruokapalveluihin ja kannustaa ruokapalveluita tarjoamaan vähintään yhden ilmastokestävän ja vegaanisen kasvisruoan joka päivä.

Ilmastokestävä kasvisruoka -reseptiikkaa käyttöönottaneet ruokapalvelut voivat tilata kampanjalta ilmaiseksi Ilmastokestävyys keittiössä -hankkeessa tuotettuja asiakasviestintämateriaaleja (juliste, pöytäkolmio ja tarra), ja tällä tavoin ottaa osaa kampanjaan ja viestiä siitä myös asiakkailleen.

Vuonna 2023 Ilmastokestävä kasvisruoka -kampanjassa jatketaan pitkäjänteisten suunnitelmien tekemistä toiminnalle, verkostoidutaan yhä laajemmin samankaltaisten teemojen parissa toimivien kanssa ja pyritään löytämään erilaisia rahoituskanavia toiminnan toteuttamiseen. Yhteistyötä tehdään Maan ystävien ruokatoiminnan ja muiden

toimintaryhmien sekä paikallisryhmien kanssa. Myös yhteistyö Vegaanihaasteen kanssa jatkuu tiiviinä ja muihin yhteistyömahdollisuuksiin tartutaan tilaisuuden tullen.

3.11 Maan Hiljaiset

Maan Hiljaiset on Maan ystävien kulttuurijaosto. Ryhmä elvytetään vuoden 2023 aikana. Maan Hiljaiset yhdistävät taidetta ja ympäristöaktivismia esimerkiksi julkasiujen ja näyttelyiden muodossa.

4 VERKOSTOT JA VIESTINTÄ

4.1 Yhteistyö muiden järjestöjen ja verkostojen kanssa

Maan ystävät ry on jäsen Fingo ry:ssä, maailma.net:ssä ja Finnwatchissa sekä perustajajäsenyytensä kautta Siemenpuu-säätiössä. MY on aktiivinen myös yhteistyöareenoilla kuten Oikeudenmukainen ekologinen siirtymä -koalitiossa, Suomen sosiaalifoorumissa, ja Mahdollisuuksien toreilla. MY on osakas Into Kustannus Oy:ssä, Voima Kustannus Oy:ssä, Livonsaaren yhteisökylä Oy:ssä ja Lumituuli Oy:ssä, joissa vaikuttaminen tapahtuu kunkin yhtiön hallitukseen ehdotettavan henkilön välityksellä.

Lisäksi MY tekee paljon yhteistyötä eri tahojen kanssa eri tasoilla paikallisesta kansainväliseen. Aktiiviset yhteistyösuhteet jatkuvat muun muassa Suomen Luonnonsuojeluliittoon, Luonto-Liittoon, Eettisen kaupan puolesta ry:en, Suomen Rauhanpuolustajiin, A-ryhmään ja Suomen Greenpeaceen.

Yhteistyön kautta MY vaikuttaa ja osallistuu liitolle tärkeiden tavoitteiden edistämiseen, jotka eivät kuitenkaan ole aivan MY:n oman toiminnan painopisteenä. Tällaisia ovat esimerkiksi soiden suojelu, yritys vastuun edistäminen sekä fasismin ja rasismin vastainen toiminta. Lisäksi MY tukee ruohonjuuritasolta ponnistavaa uutta järjestäytymistä esimerkiksi ilmastokriisin torjumiseksi, lajien sukupuuttoaaltoa vastaan ja soiden suojelun puolesta, kuten Ilmastolakko, Suomenifesti ja Elokapina.

Kotimaisten verkostojen lisäksi olennainen tapa osallistua toimintaan MY:n teemojen ympärillä ovat MY:n kansainväliset verkostot.

4.2 Kansainvälinen toiminta

Suomen Maan ystävät on osa aktiivista kansainvälistä verkostoa ja jäsen laajassa Friends of the Earth International (FoEI) -verkostossa, Friends of the Earth Europe (FoEE) -verkostossa sekä Young Friends of the Earth Europe (YFoEE) -verkostossa. MY osallistuu kaivos-, ydinvoima- ja vapaakauppasopimustoiminnan verkostoihin, FoEI:n metsä- ja biodiversiteettiverkostoon, rajat ylittävään ja ruohonjuuritason ilmastotoimintaan esimerkiksi Ende Gelände -aktiossa sekä kansainvälisiin verkostoihin kuten European Environmental Paper Network, Fossil Banks, No Thanks -verkosto ja Treaty Alliance, joka ajaa sitovia ihmisoikeussäädöksiä yhtiötoiminnalle. Ilmastokampanja on mukana Euroopan Maan ystävien Fossil Free Europe -kampanjassa.

MY osallistuu Euroopan Maan ystävien vuosikokoukseen sekä muihin kansainvälisiin verkostoitumistapaamisiin mahdollisuuksien mukaan. Kansainvälinen toiminta sisältää muun muassa muiden maiden kumppanijärjestöjen leireille ja kampanjatapaamisiin osallistumista sekä yhteydenpitoa muiden maajärjestöjen aktiiveihin. Young Friends of the Earth tarjoaa nuorille omia verkostoitumistapaamisia, kuten vuosittaiset väentapaamiset ja kesäleirit.

MY huomioi toimintansa suunnittelussa myös FoEl:n ja FoEE:n pitkän aikavälin strategiat ja muut linjaukset, ja pyrkii mahdollisuuksien mukaan osallistumaan uusien linjausten ja strategioiden muotoiluun ja päättämiseen.

4.3 Tiedotus- ja julkaisutoiminta

MY:n keskeisin viestintäkanava on liiton omat verkkosivut. Niiden ohella ylläpidetään sähköpostilistoja ja toimitetaan uutiskirjettä, joilla tiedotetaan ajankohtaisista asioista. Näiden avulla eri teemoista kiinnostuneet jäsenet ja vapaaehtoiset voivat vastaanottaa ja vaihtaa tietoa. Myös Instagramista, Facebookista ja Twitteristä on tullut tärkeitä kanavia tiedottamisessa sekä jäsenistön ja muiden kiinnostuneiden yhteydenpidossa. MY kehittää sähköpostilistojen välityksellä toteuttamaansa viestintää siten, että se tukee MY:n toimintaa paremmin.

Eri paikallis- ja toimintaryhmät sekä kampanjat osallistuvat aktiivisesti julkiseen keskusteluun muun muassa laatimalla julkisia kannanottoja ja mielipidekirjoituksia sekä tekemällä omaa ulkoista viestintää.

Vuonna 2023 MY ylläpitää ja kehittää mahdollisuuksia osallistua toimintaan etäyhteyksillä, mikä tekee toiminnasta myös saavutettavampaa entistä useammalle ihmiselle.

5 HALLINTO JA VARAINHANKINTA

5.1 Jäsenasiat

Kasvava jäsenmäärä luo vakaan pohjan MY:n toiminnalle, ja jäsenmäärän kasvaessa pystytään jäsenmaksukertymällä muuttamaan liiton taloutta entistä omavaraisemmaksi. Jäsenmaksut ovat yksi tärkeimmistä liiton tulonlähteistä valtionavustusten ja säätiörahoituksen rinnalla. Vuonna 2023 on tavoitteena jäsenmäärän ja jäsenmaksukertymän maltillinen kasvattaminen aktiivisen jäsenhankinnan ja säännöllisen jäsenviestinnän avulla.

Jäsenasioita hallinnoivalla järjestösihteerillä on merkittävä rooli liiton tekemässä jäsenhankinnassa, mutta jäsenhankintaa tehdään myös vapaaehtoisten toimesta siellä, missä konkreettista toimintaakin tehdään. Aktiiveja kannustetaan tekemään itsenäistä jäsenhankintaa esimerkiksi uusien iltoja järjestämällä ja mainostamalla jäsenyyttä erilaisissa tapahtumissa sekä ryhmien ja kampanjoiden viestinnässä. Sosiaalinen media säilyy keskeisenä jäsenhankintakanavana myös vuonna 2023. Jäsenhankintakampanjoita järjestetään useita kertoja vuodessa ja liittymislahjoina tarjotaan erilaisia MY:n arvoihin sopivia tuotteita.

Uusien jäsenten liittyessä järjestöön panostetaan siihen, että osallistuminen järjestön toimintaan on helppoa ja kynnyksensä matala. Jäsenelle mm. esitellään erilaiset viestintäkanavat ja kerrotaan kuluvaan vuoteen toiminnasta ja osallistumismahdollisuuksista. Tämän lisäksi kehitetään myös uusia tapoja vahvistaa niin uusien kuin vanhojenkin jäsenten osallisuutta, jotta MY on yhä voimakkaammin jäsentensä järjestö.

Jäseniin ollaan suoraan yhteydessä muun muassa uutiskirjeiden ja tiedotteiden avulla. Uutiskirjeitä lähetetään mahdollisuuksien mukaan neljä kertaa vuodessa. Niissä kerrotaan ajankohtaisesta paikallisesta, valtakunnallisesta ja kansainvälisestä toiminnasta ja esitellään osallistumismahdollisuuksia. Uutiskirjeet toimivat myös kaksi kertaa vuodessa järjestettävien väentapaamisten mainostuskanavina. Uutiskirjeiden ja tiedotteiden lisäksi jäsenille viestitään myös sähköpostilistojen ja sosiaalisen median kanavien kautta.

5.2 Varainhankinta

Varainhankintaa kehitetään dellen. Paikallis- ja toimintaryhmiä kannustetaan omaan varainhankintaan ja siihen tarjotaan koulutusta. Myös FoEI:n ja FoEE:n tarjoamaa varainhankinnan tukea hyödynnetään.

MY:n verkkosivuilla keskitytään tavaran myymisen sijaan lahjoitusten ja lentomaksujen keräämiseen. MY:n uusi toistaiseksi voimassa oleva rahankeräyslupa parantaa oman varainhankinnan jatkuvuutta, ja lahjoitusten kerääminen sekä emojärjestön että ryhmien tasolla on jatkossa helpompaa. Pienimuotoisesta tuotemyynnistä vastaavat paikallisryhmät erilaisten tapahtumien yhteydessä, mutta myös emojärjestöllä on vapaaehtoisten tekemää tuotemyyntiä mahdollisuuksien mukaan.

Avautuvia avustus- ja apurahahakua seurataan aktiivisesti, ja sopivissa tapauksissa osallistutaan hakuihin. Ryhmiä kannustetaan hakemaan rahoitusta myös itse mm. säätiöiltä ja ministeriöiltä Maan ystävien kautta.

Varainhankinnan ja jäsenhankinnan lisäksi MY hakee avustusta ympäristöministeriöltä.

5.3 Hallitus

MY:n hallitus hoitaa liiton asioita vuosikokousten välillä ja kokoontuu noin kerran kuukaudessa. Hallitus suunnittelee ja osaltaan myös toteuttaa järjestön suunniteltua toimintaa. Liiton hallintoon ja kehittämiseen liittyviä työtehtäviä sekä soveltuvilta osin myös päätösvaltaa jaetaan mahdollisuuksien mukaan myös hallituksen ulkopuolisille aktiiveille. Uudelle hallitukselle tarjotaan hyvä perehdytys hallitus- ja järjestötoimintaan heti vuoden alussa. Tarvittaessa lisäkoulutusta tarjotaan myös vuoden mittaan.

Hallitus toimii esihenkilönä liiton työntekijöille ja jatkuvasti kehittää esihenkilötoimintaansa. Hallitus valitsee keskuudestaan yhdessä työntekijöiden kanssa yhden tai kaksi henkilöstövastaavaa, jotka vastaavat henkilöstön työn ohjaamisesta ja huolehtivat yhdessä muun hallituksen kanssa henkilökunnan työn kehittämisestä ja työhyvinvoinnin parantamisesta. Henkilöstövastaavat tapaavat työntekijöitä säännöllisissä palaverissa ja huolehtivat tiedonkulusta hallituksen ja työntekijöiden välillä.

Hallituksen työskentelyä kehitetään toimivammaksi ja tarkoituksenmukaisemmaksi tasaisesti koko vuoden mittaan esimerkiksi kouluttamalla hallituksen ja mahdollisten jaostojen jäseniä sekä järjestämällä niin kutsuttuja metapäiviä. Metakeskusteluissa hallitus keskustelee muun muassa työnjaosta, tehtävien hoidon sujuvuudesta sekä pohtii yhdessä, miten hallitustyöskentelyä voisi kehittää. Hallitustyöskentelyssä kiinnitetään huomiota erityisesti työmäärän kohtuullistamiseen ja luottamushenkilöiden jaksamiseen karsimalla ja priorisoimalla toimintoja sekä sujuvoittamalla päätöksentekoa.

Erytishuomiota kiinnitetään myös hallituksen virkistäytymiseen, jolla pyritään parantamaan jaksamista ja lisäämään hallituslaisten keskinäistä ryhmäytymistä.

Toiminnassa halutaan korostaa paikallis- ja toimintaryhmien omaa aktiivisuutta sekä tunnistaa ja purkaa piileviä hierarkioita. Hallitus toteuttaa toiminnassaan jaetun johtajuuden periaatetta, ja puheenjohtajisto toimii tasavertaisena muun hallituksen kanssa. Myös puheenjohtajiston sisällä toimitaan tasavertaisesti. Hallitus kiinnittää huomiota päätöksenteon avoimuuteen ja kaikkien yhdenvertaisiin osallistumismahdollisuuksiin MY:n toiminnassa, esimerkiksi edistämällä läpileikkaavan feminismin ja turvallisemman tilan periaatteiden toteutumista.

5.4 Toimisto ja henkilöstö

MY:n toimisto sijaitsee Helsingissä osoitteessa Vellamonkatu 30 B, Voima kustannus oy:n alivuokralaisena. Liitolle on tärkeää, että tilat ovat tarpeita vastaavat ja että ne tarjoavat viihtyisän ja toimivan työskentely-ympäristön. Vuonna 2023 toimistoa kehitetään työntekijöiden ja aktiivien tarpeiden mukaan.

Toimistosta vastaa järjestösihteeri, joka työskentelee yhdessä hallituksen ja puheenjohtajiston kanssa. Järjestösihteerin työtehtävät ovat suurelta osin hallinnollisia. Niihin kuuluu liiton yhteyshenkilönä toimiminen, jäsenasiat sisältäen jäsenhankinnan sekä osallistuminen liiton ja toimistotyön kehittämiseen, mutta osaltaan myös toiminta- ja paikallisryhmien sekä kampanjoiden tukeminen. Vaikka työ on pääosin hallinnollista, emojärjestön ainoana työntekijänä osa työstä muodostuu myös ryhmien ja projektien kanssa tehtävästä, eli järjestön toimintaan liittyvästä työstä. Toimintaan liittyvä työ on ryhmien ja niiden aktiivien auttamista, tukemista ja perehdyttämistä. Järjestösihteeri neuvoo toiminnasta kiinnostuneita oikean ryhmän tai projektin toiminnan pariin ja auttaa toimintaan perehtymisessä. Lisäksi hän tukee viestintään ja tiedotukseen liittyvissä tehtävissä, kuten sähköpostilistaviestinnässä, nettisivujen päivityksessä, some-viestinnässä ja materiaalien tuottamisessa sekä niiden levittämisessä. Järjestösihteeri koordinoi myös MY:n uutiskirjeiden kokoamisesta.

Toimistolla työskentelee myös Hiilivapaa Suomi -kampanjan kaksi kampanjakoordinaattoria ja sen kampanja-asiantuntija. Kampanjalla on lisäksi ajoittain harjoittelijoita, jotka auttavat kampanjan tehtävissä osaamisensa puitteissa.

MY:llä on lisäksi työsuhteessa toimiva taloudenhoitaja, joka huolehtii kirjanpidosta, laskujen maksamisesta, palkanlaskennasta sekä muista vastaavista talousasioista. Taloudenhoitaja työskentelee omassa toimistossaan Turussa.

Järjestön työntekijöitä koulutetaan ammattitaidon lisäämiseksi ja päivittämiseksi. MY:llä on henkilöstösääntö, jossa säädetään työntekijöiden työehdoista. Työntekijöiden työhyvinvointia ja -motivaatiota edistetään esimerkiksi työssä jaksamista tukemalla, etätyötä mahdollistamalla, esihenkilötoimintaa parantamalla, lakisääteistä laajemmalla työterveydenhuololla, työergonomiaa kehittämällä ja työsuhte-eduin liikuntaan ja työn ulkopuoliseen virkistystoimintaan kannustamalla. Työntekijöiden palkkatasoa tarkistetaan vuosittain palkkojen ostovoiman säilyttämiseksi.

5.5 Väentapaamiset

Maan ystävät ry järjestää vuonna 2023 vakiintuneen käytäntönsä mukaisesti kaksi väentapaamista, toisen keväällä ja toisen syksyllä. Väentapaamiset kokoavat yhteen MY:n toimintaryhmiä, kampanjoita ja paikallisryhmiä ja niissä toimivia aktiiveja sekä Maan ystävien toiminnasta kiinnostuneita ihmisiä. Väentapaamisissa aktiivit saavat tietoa yhdistyksessä meneillään olevasta toiminnasta ja voivat jakaa ajatuksiaan ja kokemuksiaan muiden aktiivien kanssa. Väentapaamisiin toivotaan Maan ystävien teemoihin sopivaa ohjelmaa ensisijaisesti yhdistyksen aktiiveilta, ja tarpeen mukaan myös vieraileilta osajilta. Suunnitelmissa on valmius maksaa myös vuonna 2023 hyvistä ohjelmaosuuksista pyydettyä palkkio ohjelman vetäjälle/vetäjille, jonka palkkion suuruuden määrittelee ja vahvistaa ensi vuoden Maan ystävien hallitus. Väentapaamiset toimivat väylänä uusille ihmisille tutustua ja tulla mukaan MY:n toimintaan. Lisäksi suunnitelmissa on aktiivien syystapaaminen Helsingissä.

Vuoden 2023 väentapaamisten ja aktiivien syystapaamista varten on myönnetty Helsingin kaupungin nuorisopalveluilta seuraavat käyttövuorot:

Kevätväentapaaminen 19.-21.5.2023 Östersundomin leirikeskus
Aktiivien syystapaaminen 2.-3.9.2023 Uutelan mökki
Syysväentapaaminen 24.-26.11.2023 Östersundomin leirikeskus

Hallitus voi harkintansa mukaisesti käyttää tai olla käyttämättä edellä mainitut vuorot.